

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VII. Præter superiora remedia adhibebatur aliud ad tuendam jurisdictionem temporalem, per prohibitiones & mulctas. Post Concordata, tria illa remedia explicantur unicâ formulâ appellationis ab abusu. ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

xamen audiri, neque vidi, nisi semel, quod super meritishujusmodi causarum appellationum fuerit pronuntiatam; sed duntaxat vel appellationes annullari, aut quod appellantes non erant ut appellantes recipiendi, quia a iudice spiritali non est ad secularem iudicem appellandum. Sanè fatendum est pleraque ab Auferio laudata testimonia longius esse petita; quamvis aliqua huic disceptationi inservire possint. Præcipuum autem illud in quo causæ fundamentum ponebant, tractum è Concilio Toletano, quo cavetur Regi denuntiandam esse dissipationem bonorum ecclesiasticorum quæ fit à Metropolitano Episcopo, ut eam fieri vetet, non adeo urget ac prima fronte videtur; quia res ecclesiasticæ jure illo veteri & jurisdictioni ecclesiasticæ & regis suberant, ut alibi dicitur. In hac autem specie loquimur de judiciis quæ redduntur in causâ ecclesiastica; quæ ad jurisdictionem secularem referri non potest, nisi ratione abusus. Quare non mirandum est si Rebuffus, qui sola hæc testimonia expendit, iniquius se gerat erga istas appellationes, quas nimis angustis finibus coercet, scilicet iis casibus in quibus Rex jurisdictionem habet delegatam à Papa vel à Canone, ut in tuenda fide, vel Ecclesiâ, si oppugnetur, & in casibus à jure expressis.

VII. Duo itaque remedia, ut dixi, accommodata erant ad retinendam canonum & decretorum executionem, scilicet rescripta ob Pragmaticam infractam data, & appellationes ab abusu. Alia formula utebantur, si secularis jurisdictione invaderetur ab ecclesiastica, scilicet mandatis quibus invasio prohibebatur sub multæ comminatione: quorum meminere Ioannes Galli, Mafuerius, Petrus Iacobi, & Benedictus, antiquiores Pragmatici. *Nec refert, inquit Benedictus, an via appellationis, recursus, aut simplicis querelæ fuerit Rex pro tali aut simili excessu aditus, quoniam in sua Curia forma non curatur.* Publicatis Concordatis, satius esse visum est omnia illa remedia unicâ formulâ complecti, appellationis ab abusu; ea præcipue de causâ, quod regis constitutionibus Ludovici XII. & deinde Francisci præcisa erat & abolita nullitatis ratio apud tribunalia iudicum, etiam in causis civilibus, & omnia adversus sententias auxilia ad appellationis solennia erant redacta. Itaque hodie & custodia canonum & auctoritas legum his appellationibus velut nervis rotinentur: quæ locum habent, cum decreta Conciliorum & Consuetudines receptæ infringuntur, vel cum jurisdictione secularis ab ecclesiastica læditur; aut vice versa, cum secularis ecclesiasticam usurpat. Quod his

verbis effertur solet à Pragmaticis: Cum violantur Decreta, Constitutiones regie, & Libertates Ecclesiæ Gallicane. Quibus plerique Curiarum Placita adjungunt. Sed non est quod speciem distinctam à reliquis tribus in Curiarum arrestis constituamus; quæ ut valida sint, ad unum ex illis articulis referri debent, alioqui, Clero conquerente, rescindi possunt. Olim quidem, si quid à Romana curia receptis canonibus contrarium emanaret, nunc solo dissensu Ecclesiæ Gallicane jus suum servabat, nunc regiam opem implorabat. Sed hodie infrequentia synodorum id effectum est ut in sola regia tuitione & patrocinio Libertas Ecclesiæ Gallicanæ constituta sit; ipso etiam Romano Pontifice hoc præsidium approbante, ut antè diximus. Si quis excipiat indulgam fuisse tantum Regibus nostris Concordatorum protectionem, non ceterorum canonum, illud quidem non inviti concedemus, conceptis verbis eam solum curam illis creditam fuisse; sed ex præsumpta mente Summi Pontificis semper Gallicanæ Ecclesiæ persuasum fuit in ceteris etiam articulis eam tuitionem extraordinariam, quæ in Gallia ante Concordatorum publicationem vigeat, à Summis Pontificibus tacite fuisse concessam; cum in rebus majoris persæpe momenti, quæ Concordatis continentur, præsidium regium ad decreta custodienda impendi gratissimum habuerint. Quæ Summorum Pontificum consensio inde etiam probari potest, quod ab aliquot seculis cum appellationum istarum usus frequentetur in Gallia, (non invitis Episcopis, qui modum quandam illis præscribi, non autem rem ipsam aboleri aliquoties postularunt) à Romana curia nihil profectum sit quo ingratam sibi esse fori tritum illam significaret. Quanta verò sit hujus tolerantia & economiæ auctoritas abundè diximus libro tercio.

VIII. Quare juris sui conscius Franciscus primus, ecclesiasticæ jurisdictionis conservandæ studio, constitutione lata anno MDXXIX. modum præscripsit quem magistratus in his appellationibus disceptandis sequerentur, ne latius vagarentur extra fines, ut antea fieri solebat. Constitutione illa duæ species continentur, in quibus locum esse appellationibus istis dubitari non potest in Gallia; scilicet cum jurisdictione ecclesiastica abutitur potestate sibi concessâ erga Clericos, tum in morum censura, tum in actionibus merè personalibus, vel etiam cum realium actionum cognitionem suscipit. Primo casu, si de emendatione Presbyterorum aut ceterorum Clericorum vel de actione merè personali agatur, cui nihil reale

Est. Folia vel notitia. 15. q. 17.

Relatus in Commo. Conclit. Tractatu de appellationibus ab abusu.

Vide fecerunt Professionem Mar. ca. 7. 17.

Benedictus in cap. 3. q. 1. 1. 49.

Constitutio anni 1529. art. 1.

C. 1. specialis de appellationibus.